

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum quæuis natura possit diuina virtute hypostaticè assumi in persona diuina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

QVÆSTIO QVARTA.

De modo Vnionis ex parte naturæ assumptæ.

In Sex Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum natura humana fuerit magis assumptibilis à Filio Dei, quam qualibet alia?

Respondetur; Magis consentaneum fuit ut natura humana assumeretur à Filio, quam aliqua alia, nempe quam angelica, vel irrationalis. Patet, quia in natura humana inuenitur dignitas, cùm sit imago Dei potest attingere immediate ipsum Deum per cognitionem & amorem. Inuenitur etiam necessitas, cùm sit infecta per peccatum, & quidem alienum. In natura vero irrationali, quæ humana est inferior, non inuenitur dignitas idonea assumptioni; cùm non sit imago Dei, nec valeat vlo modo per suas operationes Deum attingere. In angelicâ autem, quæ humana est superior, inuenitur quidem dignitas, nulla tamen necessitas. Boni enim Angeli non egent; mali autem statim post peccatum sunt damnati, ac proinde remedij incapaces; ergo conueniens erat solam humanam assumi.

D V B I V M I.

Vtrum quevis natura posse diuinam virtutem hypostaticè assumi à persona diuinæ?

Svnt tres sententiae: Prima est, omnem naturam corporalem posse assumi; purè autem spiritualem, qualis est angelica nō posse. Refert hanc D. Thomas ad 3. & videtur esse Alberti in 3. dist. 2. art. 2. Ratio est, Quia in natura spirituali nullo modo distinguuntur natura & suppositum: ergo natura non potest magis assumi, quam suppositum. Secunda est, omnem naturam rationalem, etiam Angelicam assumi posse, nullam autem irrationalis. Ita Alexander Aenensis 3. partc q. 11. memb. 1. & q. 12. memb. 1. Cuius fundamentum est, quia existimat naturam non posse assumi, nisi interuentu gratia habitualis, cuius non est capax natura irrationalis. Ita docet quæst. 7. memb. 2. In eadem sententia est Henricus Quodlib. 3. & Dionysius Carthusianus in 3. dist. 2. q. 2. & 4. Et Picus Mirandula in apologia pro nongentis Conclusionibus, in defensione quartæ conclusionis. Tertia est, omnem absolute naturam creatâ posse hypostaticè assumi. Pro qua

Potest assumi naturam Angelicam. Natura Angelica potest assumi à persona diuina. Est D. Thomæ hic ad 3. & communis Doctorum in 3. dist. 2. Estque certa. Probatur Primò, Ad hæbr. 2. v. 16. *Nusquam Angelos apprehendit (Deus) sed semen ab aliis apprehendit:* Vbi Apostolus supponit hoc fuisse possibile, quia commendat charitatem Dei erga nos, quod naturam nostram Angelicæ prætulerit. Secundò, Anima rationalis separata, quæ est similis Ange-

lis, mansit unita Verbo in triduo mortis: ergo non possit Angelis uniri? Denique, Probatur allatâ ratione ex fundamento contrario: In Angelis distinguitur natura à supposito ex parte rei, vel saltem suppositum includit negationem, quam non includit natura, iuxta Scotum, Occam, Gabriel. &c: ergo natura potest separari à suâ ratione hypostaticâ, & alteri hypostasi inseri.

Dices, Ratio hypostatica necessariò sequitur *Obiectio*, ex naturâ in ipso momento creationis nostrâ: ergo si tollatur, peribit natura. Respondeo, si natura Angelica in ipsa creatione assumatur, facile poterit eius personalitas impediri, ne ex natura actu dîmanet (quod fieri, non prebendo naturæ concursum primæ cause necessariū ad illius modi productionem; vel certè naturæ vim anticipando per vniuem alterius persona) sicuti impeditur in assumptione naturæ humanae, licet alioqui necessariò sequeretur. Si autem assumeretur post creationem, tunc propria quidem illius personalitas deberet aboliri (quod fieret retrahendo influxum conferuatum) non tamen idcirco ipsa natura periret; sed tantummodo modum subsistendi mutaret: cùm enim antea existeret in seipso, nunc existeret in persona aliena: Sicut accidens non corruptitur in Eucharistiâ dum incipit per se existere, quod antea existeret in alio; sed duntaxat modum existendi mutat.

Dico Secundò, Non est absoluè impossibile vt Deus hypostaticè assumat quamvis naturam substantialem, etiam irrationalē & inanimam. Est communior Doctorum in 3. dist. 2. Scoti, Occam, Durandi.

Probatur Primò, Cùm multi hæretici senferint Christum assumptissime corpus æthereum, vt Valentini, Gnostici, tamen à Patribus non refutantur ob impossibilitatem. Imò August. lib. de vera religione cap. 16. exp̄s̄c̄ dicit, Dei Verbum potuisse assumere corpus æthereum, ad nostrorum aspectuum tolerantium temperatum.

Probatur Secundò, Quia corpus Christi ex anime in triduo mortis fuit unitum Verbo diuino: ergo natura inanima potest assumi.

Respondet Alexander, Corpus illud habuisse quandam imprecisionem ab animâ relictam, ratione cuius erat unitum anime separata, & per animam Verbo. Sed contrâ. Primò, nulla talis imprecisione in corpore mortuo relinquitur, vt satis patet ex Philosophia. Et quamvis maneant aliquæ difpositiones, illæ tamen non faciunt naturam capacem assumptionis, et si ad quandam decentiam conferant. Nam haæ dispositiones sunt accidentia: aptitudo autem assumptionis, est intrinsecâ & substantialis conditio, immediatè fundata in ipsa essentia rei: nam uno debet fieri immediate ad essentiam naturæ assumptionis. Deinde, sequeretur Verbum fuisse tantummodo extrinsecè unitum carni in illo triduo; nempe quia erat unitum anima habenti

46 Qu.4: De modo unionis ex parte natura assumpta. A.1.Dub.2.

mæ habenti ordinem & affectum ad corpus. Atque certum est fuisse intrinsecè vnitum: Quid enim semel est assumptum, numquam est dimissum, ut ex Damasco docent omnes Doctores.

*Responsio
Henrici*

Refellitur.

Henricus autem Quodl. 13. quæst. 5. suprà refpondet, Verbum non manifise vnitum corpori, propter ipsum corpus, sed propter animam, quæ corpori erat reunienda, & ideo corpus non fuīſe per se assumptibile, sed solum propter animam. Sed contrà. Parum refert quo fine Verbum asſumpſerit corpus: hoc enim tantummodo potest iuare ad maiorem decentiam & congruentiam assumptionis; non autem facit ipsam naturam capacem assumptionis: quia res prius in se est apta assumi, quam posſit ad talem vel talem finem assumi.

Probatur Tertiò, Quia Verbum fuit hypostaticè vnitum sanguini, & alijs humoribus sanguini mixtis, vt statim dicemus: qui tamen nec animati sunt, nec animæ capaces.

Probatur Quartò, Omnis natura substantialis est capax subsilientiæ: & in Verbo est sufficiens vis ad terminandam & sustentandam quamvis naturam, & ad eius subsilientiam supplendam. Sed contra hanc nostram sententiam à quibusdam

*Solvuntur
Obiectio-
nes.*

*Hoc compo-
nitur eſſet*

Objicitur Primò, Illud compositum ex natura irrationali & Verbo, non eſſet persona; quod repugnat dignitati Verbi. Respondeo, etiſ non fit persona, eo quod persona determinet naturam rationalem: tamen erit hypostasis, quod nullam sicutum eſſet includit imperfectionem; nam solum eſſet quid hypostasis. communius quam persona.

6

Objicitur Secundo, Natura irrationalis non potest eleuari ad operationes diuinæ; id eſt, ad cognitionem & amorem Dei: ergo neque ad eſſe diuinum: quia eſſe, eſt propter operationem. Et Confirmatur, quia vno cum Deo per operationem, est inferior vniōne hypostaticæ: ergo cum creatura irrationalis non potest eleuari ad vniōnem per operationem, quæ eſt inferior, neque etiam poterit ad vniōnē hypostaticæ, quæ eſt superior.

*Quomodo
natura ir-
rationalis
posſit ele-
uari ad eſſe
diuinum.*

Respondeo, Natura irrationalis non potest eleuari ad eſſe diuinum, ita vt ipſa habeat eſſe diuinum, quo ipſa exiſtat, & ſit entitas actualis; potest tamē eleuari ad subsilientiam diuinam, vt per eam ſubſiſtat. Nec ideo debet habere operationes diuinæ; quia operationes ſunt posteriores vniōni hypostaticæ: poſterque Deus auſſumere naturam humanam non eleuatam ad viam operationem ſupernaturalem. Quid autem dicitur, Eſſe, eſt proper operari, intelligendum eſt de eſſe naturæ: hoc enim datur ſuppoſito, vt habeat operationes illius naturæ. Sic ſuppoſito diuino datum eſt eſſe naturæ humanae, vt habeat illius naturæ operationes: eſſe autem ſubſilientia non communicatur alteri naturæ, vt ipſa habeat operationes illius ſuppoſitorum proprias; ſed vt ſubſiſtat in illo ſuppoſito, & vt illud ſuppoſitorum habeat operationes illius naturæ proprias. Ad Confirmationem, Respondeo, Vno cum Deo per operationem, & vno hypostatica, ſunt diuersi generis. Hinc fieri potest, vt id quod eſt praefati, conueniat aliqui, cui non potest conuenire, quod eſt minus praefatis, Sicut intelligere conuenit homini, non tamen volare: anima eſt capax gratiæ, non tamen coloris. Et ſic natura irrationalis potest eſſe capax vniōnis hypostatica, quamvis non ſit capax vniōnis cum Deo per operationem. Ratio eſt, quia vno

hypostatica fit per hoc, quod natura opta ſubſiſtere, recipiat ſubſilientiam diuinam, ipsa nihil cooperante: vnde capacitas ad hanc vniōnem, oritur ex communi ratione naturæ ſubſtantialis. Vno autem per operationem fit per actus vitaſ, ſcilicet cognitionem & amorem, qui debent manare à vitali formâ. Vnde ad hanc vniōnem natura non tantum concurrit patiendo, ſed etiam agendo per formam & potentias vitaſ, ſcilicet intellectum & voluntatem; quod ſoli naturæ rationali conuenit.

Objicitur Tertiò, Id quod per ſe eſt indecorū, & repugnat prudentiæ, nullo modo potest fieri à Deo: atqui Deum auſſumere naturam rationis expertem, eſt per ſe indecorum, & prudentiæ repugnat: ergo &c.

Respondeo, Negando minorem; quia non eſt Non eſt id
absolutè contra decorum, vel prudentiam; ſed per ſe in-
decorum.
Objicitur Primi, Id quod per ſe eſt indecorū, & repugnat prudentiæ, nullo modo potest fieri à Deo: atqui Deum auſſumere naturam rationis expertem, eſt per ſe indecorum, & prudentiæ repugnat: ergo &c.

Probatur Quartò, Omnis natura ſubſtantialis

est capax ſubſilientiæ: & in Verbo eſt ſufficiens

vis ad terminandam & ſustentandam quamvis

naturam, & ad eius ſubſilientiam ſupplendam.

Sed contra hanc nostram ſententiam à quibusdam

Objicitur Primò, Illud compositum ex natura

irrationali & Verbo, non eſſet persona; quod re-

pugnat dignitati Verbi. Respondeo, etiſ non fit

persona, eo quod persona determinet naturam

rationalem: tamen erit hypostasis, quod nullam

sicutum eſſet includit imperfectionem; nam ſolum eſſet quid

hypostasis. communius quam persona.

D V B I V M. II.

*Vñrum partes nature, ſcilicet materia & forma
poſſint auſſumi?*

R Espondeo, poſſe. De forma, patet in triduo mortis, nam anima separata à corpore, men- affirmatur de nuda
ſit vñta diuinitati. De materia nuda dubitatur. Quidam putant non poſſe eam auſſumi, quia non potest nuda conſeruari. Sed cùm hoc fundamen- forma &
tum falſum ſit, dicendum eſt eam poſſe auſſumi, materiæ
cùm poſſit conſeruari. Pari modo potest auſſumere materiam formæ vñtam, nō auſſumpta formæ: quo modo quidam dicunt in triduo mortis vñtam fuīſe diuinitati materiali, ſine cadaveris formâ, quam materiæ tribuunt.

De forma autem materiali, qualis eſt forma ſolis, elementorum, atque adeo omnium rerum corporarum infra hominem, dubitatur. Vi- Item de
formæ &
materiæ
detur enim non poſſe auſſumi; quia haec forma eſt veluti inhaerens, ac proinde ſubſilientiæ incapax. Sed longè probabilius eſt, quamvis formam ſubſtantialem auſſumi poſſe, ſiuſ in materiâ exiſtat, ſiuſ extra materiam diuinitus conſerueretur. Ratio eſt, quia talis forma eſt ſubſtantia quædam ſuam habens ſubſilientiam ad genus ſubſtantia pertinen- ter. Licit partiale: ergo Deus poſſet illum modum ſubſiſtendi ſupplere, ſibi vniendo & in ſe ſuſtentando illam formâ. Simili modo poſſet vñri formæ exiſtentib[us] in materia, non auſſumpta tamē materiâ, quia diuerſas ſubſilientias partiales habet.

D V B.